

(ἔως νὰ ἔλθῃ ὁ πατήρ του καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς μητρός του νὰ τοῦ φέρῃ τὰ καλούδια, τὰ μυρίζοντα ἄνθη. Βανκάλ.)

ἀθιαδόπουλλο τό, ἀγν. τόπ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀθιάς.

Μικρὸς ἀθιάς, ὁ ἰδ.

[**]

***ἀθιακένυος** ἐπίθ. ἀθιατῶνος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθιάκιν.

Ὁ ἐκ πυρίτου λίθου κατεσκευασμένος: Ποτήριον ἀθιατῶνα.

ἀθιάκιν τό, Κύπρ. — Λεξ. Λεγρ. ἀθιάτιδιν Κύπρ. ἀθιατίδιν Κύπρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Πυρίτης λίθος, πυρόλιθος, ὅστις ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἀναδίδῃ σπινθῆρας διὰ κρούσεως, εἶναι δὲ λίαν αἰχμηρὸς καὶ ἔχει τέμνουσαν ἀκμὴν καὶ διὰ τοῦτο ἐντίθεται ὑπὸ τὰς τυκάνας πρὸς ἀλώνισμα ἔνθ' ἄν.: Ἐχασα τ' ἀθιάτιδιν τὸ ἔνθ' ἔχω νὰ πυρκοολήσω (ἐκπέμψω πῦρ) Κύπρ. Τσάκ-κισε πὺν τὴν δουκάνην ἀθιατίδιν τῶν δ-δῖσε τὰ φκιά σου νὰ γιάνης πὺν τὸν ποιοτῶνα αὐτόθ. || Φρ. Ἀθιατίδιν νὰ πατήσης τῶν τὸ πόδιον του νὰ δῶσῃς! (ἀρὰ) αὐτόθ. Μεταφ. ἐπὶ παντὸς σκληροῦ πράγματος: Τὸ τυρὶν μου πὺν μέσα ἔνθ' ἀθιατίδιν αὐτόθ. Ἐνθ' ἀθιατίδιν τοῦντο μῆλον αὐτόθ. Συνών. ἀθιακόπετρα, ἀθιακόρροισος, στουρναρόπετρα, τουφεκόπετρα, τσακμακόπετρα.

ἀθιακόπετρα ἡ, Κύπρ. ἀθιακόπετρα Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀθιάκιν καὶ πέτρα.

Ἀθιάκιν, ὁ ἰδ.: Ἐπ-πεσεν ἡ ἀθιακόπετρα τοῦ τ-τουφετιοῦ μου τὸ ἔφυνέ μου ὁ λαὸς (λαγῶς).

ἀθιακόρροισος ὁ, ἀμάρτ. ἀθιακόρροισος Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀθιάκιν καὶ ῥότσα.

Ἀθιάκιν, ὁ ἰδ.

ἀθιακούδιν τό, Κύπρ. ἀθιακούδιν Κύπρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀθιάκιν.

Μικρὸς πυρίτης λίθος: Ἐχτύπησεν τὸν πυρκόλον πά'ς τὸ ἀθιακούδιν γὰ ν' αἰψὴν τὸν τσιάρων του (πυρκόλος = πυριόβολος). Μεταφ. ἐπὶ σκληροῦ πράγματος. Ἀθιακούδιν ἐνὶ τὸ πρῶμα τῆς!

ἀθιακῶνω ἀμάρτ. ἀθιακῶν-νω Κύπρ. ἀθιακῶν-νω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθιάκιν.

Ἐμπηγνύω πυρίτην λίθον ὑπὸ τὴν τυκάνην πρὸς ἀλώνισμα: Ἀθιάκωσα τὴν δουκάνην τῶν πά' νὰ καταδῶσῃ τὸ κρεῖθ-θάριν. Μετοχ. ἀθιακωμένος μεταφ. σκληρός: Τοῦτον τὸ ψουμὶν πὺν τὴν πολ-λυτῶναικὰν ἔνθ' ἀθιακωμένον.

ἀθιάς ὁ, Σύμ. ἀθ-θιά ἡ, Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀνθιάς.

1) Πιθανῶς ὁ ἰχθὺς ἀκιτήσιος (acipenser acipensis καὶ acipenser macearis) τῆς οἰκογενείας τῶν ὀξυρρύγχων (oxygynchus) τοῦ γένους τῶν ἀκιτησίων (acipenser),

ὁ τοῦ Ἀριστοτ. ἀνθιάς ἡ αὐλώπιας (Ζῴων ἱστορ. 6,17, 101), ὁ παρακολουθῶν τοὺς σπογγαλιεῖς καὶ ἀρπάζων τοὺς ἀπὸ τῶν σπόγγων σκώληκας (ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 226) ἔνθ' ἄν. 2) Μεταφ. πλεονέκτης, ἄρπαξ Μεγίστ. [**]

ἀθιβάλλω Ζάκ. Κρήτ. Λευκ. Νάξ. κ.ά. ἀνθιβάλλω Κέρκ. (Ἀργυράδ.) ἀθ-θιβάλλω Μεγίστ. ἀνθιβάνω Πελοπ. (Τριφυλ.) ἀνθιβάνου Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀθιβάνω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀμφιβάλλω κατὰ ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνῶν 24 (1912) 9 κέξ. κατ' ἄνομ. ἀφιβάλλω - ἀθιβάλλω ἔνεκα τοῦ ἐπομένου β. Κατὰ Κορ. ἐν Ἀτ. 2,50 ἐκ τοῦ ἀντιβάλλω. Κατὰ GMeyer ἐν Byzant. Zeitschr. 3 (1894) 156 ἐκ συμφύρ. τοῦ ἀντιβάλλω καὶ ἀμφιβάλλω. Πβ. ἀθιβολή.

1) Ἀμφιβάλλω Πελοπ. (Τριφυλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀνθιβάνεις γι' αὐτὰ ποῦ σοῦ λέω; Τριφυλ. Ἐγὼ ἀνθιβάνω γι' αὐτὸ τὸ πρῶμα αὐτόθ. Ἀνθιβάνεις ἰσὺ πῶς ἰγὼ δὲ σ' ἀγαπάω; Αἰτωλ. 2) Ὀμιλῶ, συνομιλῶ μετὰ τινος Κρήτ.: Ἀσμ.

Καὶ νὰ τὸ ξεύρης καθαρά, ἔς ἄλλον νὰ μὴ ἀθιβάνης.

3) Ἀναφέρω, μνημονεύω, διηγούμεαι περὶ τινος Ζάκ. Κέρκ. (Ἀργυράδ.) Κρήτ. Λευκ. Μεγίστ. Νάξ. κ.ά.: Ἀσμ.

Κόρη, ποῦ τὸ βρες τ' ὄνομα καὶ πῶς τὸ ἀθ-θιβάλλεις; Μεγίστ.

Ἀφέντη αἰ - Γεώργι μου, θέλω νὰ σ' ἀθιβάλλω γὰ τὸ θεριὸ ποῦ σκότωσες, τὸ δράκω τὸ μεγάλο Λευκ.

Σ τὴν δόξαν καὶ τὴν δύναμιν θέλω νὰ σ' ἀθ-θιβάλλω ποῦ σκότωσες ἕναν θεριόν, τὸν δράκω τὸν μέγαν

Μεγίστ.

Πβ. ἀθιβολεύω (II), ἀμφιβάλλω, ἀναθιβάλλω, ἀναθιβολεύω.

ἀθιβολέα ἡ, Πόντ. (Κοτύωρ. Οἶν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθιβολός.

Ἡ ποσότης, τὴν ὁποίαν χωρεῖ ὁ ἀθιβολός, εἶδος δικτύου διὰ χειρὸς ριπτόμενον ἔνθ' ἄν.: Ἐναν ἀθιβολέαν ψάρῃ Οἶν.

ἀθιβόλεμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀθιβολεύω (I).

Ἡ ἀλιεῖα δι' ἀθιβόλου, εἰδους δικτύου διὰ χειρὸς ριπτομένου ἔνθ' ἄν.: Ὁ δεῖνα πάει ἔς σ' ἀθιβόλεμαν Κοτύωρ.

ἀθιβολεύω (I) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθιβολός.

Ρίπτω τὸν ἀθιβόλον, ἀλιεύω δι' ἀθιβόλου ἔνθ' ἄν.: Ἐκὶ θὰ πορῶ ν' ἀθιβολεύω, τὰ νερὰ πολλὰ καθαρά εἶναι (ἔκ = οὐχί) Κοτύωρ.

ἀθιβολεύω (II) Κύθηρ. Κύθν. Πελοπ. (Λακων. Μάν.) Χίος κ.ά. ἀθιβολεύω Κρήτ. Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθιβολή. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἀμφιβάλλω Κύθν. Πελοπ. (Λακων.): Ἀθιβολεύω γὼ γι' αὐτὸ τὸ πρῶμα Λακων. Ἀθιβολεύω ἂν εἶναι πρὸ παλ-ληκάρη ἀπὸ μένα Κύθν. 2) Ὀμιλῶ, διαλέγομαι, συζητῶ

αὐτός τινα Κύθηρ. Πελοπν. (Μάν.) Χίος κ. ἄ. 3) Ἀνα-
βέρω, μνημονεύω τινὸς ἀπόντος Κρήτ.

Πβ. ἀθιβάλλω, ἀμφιβάλλω, ἀναθιβάλλω, ἀνα-
ιβολεύω.

ἀθιβολή ἡ, Ἀμοργ. Ζάκ. Ἰων. (Κρήν.) Κάλυμν.
Κάρπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθν. Κῶς Μῆλ. Νάξ. Νίσυρ. Πε-
λοπν. (Καλάβρυτ. Λακων.) Σίκιν. Σίφν. Σῦρ. Χίος κ. ἄ.
ἀθιβολή Κύπρ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) ἀθ-θιβολή Κύπρ.
Κῶς ἀθ-θιολή Κάρπ. Κάσ. Κῶς ἀθιβολή Ἀστυπ.
Κῶς ἀθ-θεβουλή Χίος (Μεστ.) ἀθεολή Χίος ἑθιβολή
Κύθηρ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀμφιβολή κατὰ ΓΨατζίδ. ἐν
Ἀθηνᾶ 24 (1912) 9 κέξ. κατ' ἄνομ. ἀφιβολή-ἀθιβολή
ἔνεκα τοῦ ἐπομένου β. Πβ. Cusa Diplomi 7,307 «ἐλθεῖν
σὺν τοῦ ἐπισκόπου καὶ λῦσαι τὴν ἀμφιβολήν τοῦ ἐπισκό-
που καὶ Γιερέτου» καὶ τύπον ἀφιβολή παρὰ Δουκ. Κατὰ
Κορ. Ἀτ. 2,50 ἐκ τοῦ ἀντιβολή-ἀνθιβολή-ἀθιβο-
λή. Ὁμοίως κατὰ Foy Lauts. griech. Vulgäspr. 29.
Κατὰ GMeyer ἐν Byzant. Zeitschr. 3 (1894) 156 ἐκ
συμφύρ. τοῦ ἀντιβολή καὶ ἀμφιβολή. Πβ. ἀθι-
βάλλω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βεργαδ. Ἀπόκ. (ἐκδ. Legrand
Biblioth. gr. vulg. 2,106) «καὶ ἀθιβολὴν πολύθλιβον καὶ
ἔμοιαζεν μοιρολόγιν».

1) Ἀμφιβολία Κεφαλλ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Λακων.):
Νὰ μὴν ἔχῃς ἀνθιβολὴ καμίνια (καμμίαν). 2) Ἀντιλο-
γία Σίκιν. 3) Ὁμιλία, συνομιλία, συζήτησις Ἡπ. Κάσ.
Κρήτ. Μῆλ. κ. ἄ.: Παροιμ. Σπίτι καὶ παρὰβι, ἀθιβολή
δὲ λείπει (ὅτι οὐδέποτε λείπει ὁ ἐκ τῶν ὁμιλιῶν θόρυβος
εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τὸ πλοῖον) Μῆλ. || Ἀσμ.

Ἀρχίζουσιν τὲς ἀθιβολές, πολλῶ λογιῶ μαδέδες
(μαδέδες=ὑποθέσεις) Κρήτ.

Κε' ἀθιβολὴν ἐβάνανε ποιὸς ἔχει κάλλιο μαῦρο
Ἡπ. 4) Λόγος, μνεῖα περὶ τινος, συνήθως μετὰ τῶν ρ.
ἔχω, κάνω, σύρω σύννηθ.: Ψες βράδν εἶχαμε τὴν ἀθιβολὴ σου
(σὲ ἀνεφέραμεν εἰς τὰς συνομιλίας ἡμῶν) σύννηθ. Ἐκεῖ ποῦ
μιλούσαμε, ἐσύμπεσε ἡ ἀθιβολὴ σου Κῶς Ἐφέραμεν ἀθ-
βολὴ σου ἐκεῖ ποῦ καθόμαστανε Κρήτ. Μὴ φέρῃς τὴν ἀθι-
βολὴν σου Κρήτ. Πάρε τὴν ἀθιβολὴν μου (μὴν κάμνης λόγον
δι' ἐμὲ) αὐτόθ. Μὴ μοῦ κάνῃς ἀθ-θιολή (μὴ μοῦ μνημο-
νεύῃς αὐτὸ ἢ ἐκεῖνο) Κάρπ. || Φρ. Ἐχουσιν τὴν ἀθιβολὴν μου
(ἐπὶ παρηνιζομένου, περὶ τοῦ ὁποίου πιστεύεται, ὅτι ἀπὼν
τις ἀναφέρει τὸ ὄνομά του ἢ ἐπὶ ἐκείνου τοῦ ὁποίου
βοῦζουσιν τὰ ἀφτιά) Κυθν. Κρήν. Κρήτ. κ. ἄ. Φταρμαζομαι
καὶ σάικα ποθὲς λένε τὴν ἀθιβολὴν μου (σάικα = ὠρισμένως)
Κρήτ. Ἀθιβολή! (σιωπή! τσιμουδιά!) Κρήτ. Σῦρ.
|| Παροιμ. Ἄν θές νὰ δῇς τὸν ἄνθρωπο, τὴν ἀθιβολὴν του
φέρε (ἐπὶ τοῦ παρουσιαζομένου καθ' ἣν στιγμὴν γίνεται
λόγος περὶ αὐτοῦ) Κρήν. || Ἀσμ.

Ἀθιβολὴ δὲν εἶχανε καὶ ἀθιβολὴ ἡπίασαν
αὐτόθ.

Μὰ κεῖ 'ς τὸ φά καὶ κεῖ 'ς τὸ πιεῖ ἀθιβολὴν ἐσύραν
ἐπάνω γιὰ τοῖς ὁμορφες καὶ γιὰ τοῖς μαυρομμάτες
Χίος

Ἀρκοντες τρώων καὶ πίνουσι σὲ μαρμαρένην τάβλαν
καὶ οὔλοι τρώων καὶ πίνουσι καὶ ἀθ-θιολὴν δὲ φέρουν
Κάρπ.

Κάθου 'τουδὰ ποῦ κάθεσαι καὶ ἀθιβολὴ μὴ φέρῃς
Κρήτ. β) Εἰδησις, γνῶσις Νάξ. Κρήτ. Σίφν.: Δὲν ἔχει
ἀθιβολὴ Νάξ. Ἐγὼ τὸ πούλησα χωρὶς νὰ κατέχῃ ἀθιβολὴ
Κρήτ. 5) Κακὸς λόγος, συκοφαντία Κρήτ.: Ἀσμ.

Νὰ φύγω θέλω καὶ ἀποπὰ νὰ πάω 'ς ἄλλο δόπο
νὰ πάνουν οἱ -ῖ-ἀθιβολές καὶ οἱ γλῶσσες τῶν ἀθρόπων

β) Δυσφήμισις Κρήτ.: Ἀδικοι βγῆκε ἡ ἀθιβολὴ του.
Πβ. ἀθιβολία, ἀμφιβολία, ἀναθιβολή, ἀφιλογή,
παρὰθιβολή.

ἀθιβολία ἡ, Πελοπν. (Λακων.) ἀθ-θιβολία Κῶς
Σύμ.

Ἰσως ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμφιβολία. Διὰ τὸν σχηματισμὸν
Πβ. ἀθιβάλλω.

Ἀμφιβολία ἔνθ' ἄν.: Ἐχω ἀθιβολία γι' αὐτὸ Λακων.
Πβ. ἀθιβολή.

ἀθιβολιάρης ὁ, Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθίβολος.

Ὁ ἀλιεύων δι' ἀθιβόλου, εἰδους δικτύου διὰ χειρὸς
ριπτομένου.

ἀθίβολος ὁ, Θράκ. (Ἐπιβάτ.) Νικομήδ. Πόντ. (Κε-
ρασ. κ. ἄ.) — Λεξ. Περιδ. Βυζ. ἀνθίβολος Πόντ. (Κοτύωρ.
Σάντ.) ἀθίβαλος Πόντ. (Τραπ.) ἀνθίβολον τό, Πόντ.
(Ἄμισ.) ἀθίβολον Πόντ. (Ἄμισ. Κοτύωρ. Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀμφίβολος. Πβ. Λεξ. Βυζ. καὶ
ΓΨατζίδ. ἐν Ἀθηνᾶ 24 (1910) 10 κέξ. κατ' ἄνομ. ἐκ τοῦ
ἀφίβολος-ἀθίβολος ἔνεκα τοῦ ἐπομένου β.

Εἶδος δικτύου διὰ χειρὸς ριπτομένου ἔνθ' ἄν.: Ἐτσέρ-
τσεν τὸν ἀθίβολον (ἐτσέρτσεν = ἐξέσχισε) Κοτύωρ. Ἐτσερίεν
-ἐδελάεν ἀθίβολον (ἐτσερίεν = ἐξεσχίσθη, ἐδελάεν = περιε-
πλάκη) αὐτόθ.

ἄθιχτα ἐπίρρ. Θράκ. (Καλαμ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄθιχτος.

Ἀθίχτως, χωρὶς νὰ θιχθῇ.

ἄθιχτος ἐπίθ. λόγ. πολλαχ. ἄθεχτος Προπ. (Ἀρτάκ.
Πάνορμ.) ἄτιχτους Μακεδ. (Μελέν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. ἄθικτος.

Ὁ μὴ ἐγγισθεῖς, ὁ μὴ ψαυσθεῖς ἔνθ' ἄν.: Ψωμί ἄθιχτο
πολλαχ. || Φρ. Καινούργιος καὶ ἄθεχτος (ἐπὶ πράγματος και-
νουργοῦς καὶ ἀμεταχειρίστου) Ἀρτάκ. Πάνορμ.

ἀθλητής ὁ, λόγ. σύννηθ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀθλητής.

Ὁ ἀγωνιστής, ὁ μετέχων ἀγώνων γυμναστικῶν.

ἄθλια ἐπίρρ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄθλιος.

Κακῶς, ἀθλίως.

ἀθλία ἡ, Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄθλιος. Ἰδ. ΓΨατζίδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ.
Πανεπ. 8 (1911/12) 6.

Θλίψις, πόνος: Ἡ ψ' ἡ μου ἀθλίαν ἔχει.

ἄθλιος ἐπίθ. κοιν. ἄθλιους Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἄχλιος
Ἀθῆν. Αἰγίν. Ἡπ. Κέρκ. Παξ. Πελοπν. (Μεγαλόπ. Σου-
δεν.) κ. ἄ. ἄχλιους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄθλιος.

